

УДК 657.1

Kalaytan T. V.

kalaitantv@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-4774-4990

Researcher ID: F-5828-2019

Kandydat nauk ekonomicznych,

profesor nadzwyczajny, profesor wydziału audytu, analizy i podatków,

Lwowski Uniwersytet Handlu i Ekonomii, Lwów

Buckiuniene O.

o.buckiuniene@ekf.viko.lt, ORCID ID: 0000-0001-5485-7331

Researcher ID: N-7845-2018

Wykładowca wydziału finansów, Kolegium Wileńskie / Uniwersytet Nauk Stosowanych, Wilno, Litwa

Ignataviciute D.

d.ignataviciute@ekf.viko.lt, ORCID ID: 0000-0003-1081-887X

Researcher ID: AAT-8575

Wykładowca wydziału ekonomii, informatyki biznesowej, rachunkowości komputerowej,

Kolegium Wileńskie / Uniwersytet Nauk Stosowanych, Wilno, Litwa

ROZWÓJ ANALIZY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W WARUNKACH DIGITALIZACJI GOSPODARKI

Adnotacja. Artykuł omawia problemy metodologicznych podstaw analizy działalności gospodarczej. Szczególną uwagę zwraca się na badanie ekonomicznej analizy innowacji, znaczenie której w warunkach cyfryzacji ukraińskiej gospodarki znacznie rośnie. Najważniejszym zadaniem metodologicznym jest stworzenie aparatu kategoriowego, atrybutów naukowych, specyficznych metod analizy ekonomicznej działalności innowacyjnej. Ustalono, że należy poprawić metodologię analizy ekonomicznej, ponieważ nowoczesne warunki funkcjonowania zaawansowanych obszarów i działań wymagają naukowego i metodologicznego wsparcia zarządzania na mikro i makro poziomach. Udowodniono potrzebę dalszego rozwoju teoretycznych i stosowanych zmian w dziedzinie analizy ekonomicznej. W ostatnich latach potrzeba ta wynika z wniosków podmiotów gospodarczych prowadzących działalność gospodarczą, którzy są zainteresowani wykorzystaniem naukowo uzasadnionych metod finansowej i ekonomicznej analizy do celów komercyjnych. Ustalono, że jednym ze składników strategicznego innowacyjnego rozwoju Ukrainy jest gospodarka cyfrowa, która stanowi zachętę do pojawienia się nowego rodzaju ekonomicznej analizy – innowacyjnej. To powinno zapewnić wsparcie informacyjne dla realizacji innowacyjnych programów rozwoju na makro i mikro poziomach zarządzania. Tworzenie innowacyjnej analizy przewiduje tworzenie określonych atrybutów naukowych, definicje podstawowych pojęć, metod. Ponadto system metod i technik innowacyjnej analizy znacznie różni się od tradycyjnych narzędzi analizy ekonomicznej, ponieważ w większości przypadków obiekt zarządzania jest unikalny w swoim rodzaju, a obiekt innowacyjnego projektu z reguły nie ma analogii.

Słowa kluczowe: digitalizacja gospodarki, analiza działalności gospodarczej, metodologia ekonomicznej analizy innowacji.

Kalaitan T. V.

kalaitantv@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-4774-4990

Researcher ID: F-5828-2019

Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of Audit, Analysis and Taxation, Lviv University of Trade and Economics, Lviv

Buckiuniene O. K.

o.buckiuniene@ekf.viko.lt, ORCID ID: 0000-0001-5485-7331

Researcher ID: N-7845-2018

Lecturer, Vilniaus Kolegija / University of Applied Sciences, Vilnius, Lithuania

Ignataviciute D.

d.ignataviciute@ekf.viko.lt, ORCID ID: 0000-0003-1081-887X

Researcher ID: AAT-8575

Lecturer,

Vilniaus Kolegija / University of Applied Sciences, Vilnius, Lithuania

ADVANCEMENT OF BUSINESS ANALYSIS IN THE ECONOMY DIGITALIZATION CONDITIONS

Abstract. *The article examines advancement of the business analysis methodological foundations. Particular attention is paid to the study of the innovation business analysis formation, the relevance of which in the digitalization of the Ukrainian economy is significantly enhanced. The formation of a categorical apparatus, scientific attributes, specific methods of innovation business analysis is the most important methodological task. It is determined that the methodology of business analysis needs to be improved, since modern conditions for the functioning of advanced areas and activities require scientific and methodological support for management at micro and macro levels of management. The necessity of further advancement of theoretical and applied developments in the field of business analysis is proved. In recent years, this need is due to the requests of business entities of economic activity who are interested in using scientifically sound methods of financial and economic analysis for commercial purposes. It is determined that the strategy of innovative advancement of Ukraine, one of which is the digital economy, is an incentive for the emergence of a business analysis new type – innovation. It should provide information support for the implementation of innovative advancement programs at the macro and micro levels of management. The formation of innovative analysis involves the creation of specific scientific attributes, the definition of basic concepts, methods. Moreover, the system of methods and techniques of innovative analysis is significantly different from the traditional tools of economic analysis, since in most cases the control object is unique in its kind, and the innovative project subject, as a rule, does not have analogues.*

Key words: economy digitalization, business analysis, innovation business analysis techniques.

JEL Classification: M41

DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2020-26-01>

Opis problemu. Najważniejszym zadaniem o charakterze metodologicznym jest kształtowanie atrybutów naukowych aparatu pojęciowego, systemu określonych metod i technik innowacyjnej analizy ekonomicznej.

Metodologia analizy ekonomicznej jest ciągle doskonalona pod wpływem zmieniających się warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych, powstawania nowych obszarów i rodzajów działalności gospodarczej. Współczesne trendy w zakresie innowacyjnego rozwoju ukraińskiej gospodarki aktualizują potrzebę opracowania odpowiednich narzędzi zarządzania, naukowych narzędzi metodologicznych do wdrażania różnych funkcji zarządczych innowacyjnych firm, wysokiej jakości informacji i wsparcia analitycznego, które spełnia wymagania gospodarki cyfrowej.

Analiza najnowszych badań i publikacji. Analiza ekonomiczna, jak każda inna nauka, charakteryzuje się przede wszystkim takimi podstawowymi atrybutami, jak przedmiot, metoda, aparat koncepcyjny, które określają jej istotę, cel i cele. Analiza ekonomiczna jako najważniejsza dziedzina nauk ekonomicznych i jako dziedzina praktycznej działalności rozwija się w dwóch głównych kierunkach.

Pierwszy kierunek wynika z obecnej potrzeby udoskonalenia klasycznej teorii analizy ekonomicznej opracowanej przez zagranicznych i krajowych naukowców, poczynając od założycieli ekonomii politycznej A. Smitha [9], D. Ricardo [8], J. Schumpetera [12] i ich zwolenników, którzy opracowali analityczny kierunek badań ekonomicznych, N. Weizman [3], I. Sholomovich [11], M. Bakanov [1], A. Sheremet [1], S. Barngolts [2]. Udoskonalenie klasycznego analitycznego kierunku badań ekonomicznych znalazło swoje odzwierciedlenie w licznych pracach współczesnych naukowców krajowych [6; 15].

Drugi kierunek wiąże się z pojawieniem się nowych rodzajów analiz ekonomicznych, które są poszukiwane przez praktykę – różnymi funkcjami zarządzania przedsiębiorstwami nowych branż i rodzajów działalności gospo-

darczej, których przykładem jest analiza inwestycji, analiza marży [14; 18].

Działalność praktyczna poprzedza formowanie się nowego kierunku naukowego w stosowanej dziedzinie wiedzy ekonomicznej, podczas którego rozbieżne obserwowane obiekty, kumulują się jako zbiór danych empirycznych, prowadzą do konieczności opracowania specjalnego wsparcia metodologicznego, naukowego uzasadnienia praw rozwoju badanych procesów i zjawisk, typów, doskonalenie narzędzi badań ekonomicznych.

Ustalenie zadania. Działalność innowacyjna, która charakteryzuje się strategicznym wektorem rozwoju, ma ogromne znaczenie zarówno dla pojedynczych innowacyjnych przedsiębiorstw, jak i dla całej gospodarki; dlatego naukowa baza instrumentalna do strategicznego prognozowania wyników innowacji jest szczególnie ważna dla osiągnięcia niezbędnego efektu ekonomicznego na poziomie mikro, mezo i makro zarządzania.

Deklaracja głównego materiału badawczego. Zarządzanie innowacjami jest niemożliwe bez tworzenia i efektywnego funkcjonowania systemu informacji finansowej, gospodarczej i innych. Szczególnie istotne są zadania informacji i wsparcia analitycznego dla innowacyjnych projektów i ich realizacji, począwszy od fazy zasadniczego rozwoju naukowego, a kończąc na komercjalizacji procesu produkcji innowacyjnych produktów, usług i technologii. W związku z tym zadanie poprawy fundamenty naukowego analizy ekonomicznej i praktykę korzystania jego osiągnięciami w zarządzaniu innowacyjnego biznesu mają bez wątpienia znaczenie.

Ważną zachętą do rozwoju nauk ekonomicznych w ogóle, w szczególności analizy ekonomicznej, jest strategia rozwoju gospodarczego opracowana przez najwyższe kierownictwo kraju. Systemowe podejście do zwiększania personelu, zdolności intelektualnych, możliwości technologicznych Ukrainy w dziedzinie gospodarki cyfrowej są odzwierciedlone w «Koncepcje rozwoju gospodarki cyfrowej i społeczeństwa Ukrainy na lata 2018-2020» [7],

na krótko przed zatwierdzeniem której opracowano bardzo ważny dokument – «Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego na Ukrainie» [10], w którym określono cele, zadania i środki wdrażania polityk krajowych i zagranicznych w dziedzinie technologii informatycznych.

Jak wynika ze «Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego na Ukrainie», istotną rolę odgrywa reforma dziedziny analitycznej i cyfrowej związana z utworzeniem zasadniczo nowego skutecznego systemu informacyjnego do zarządzania gospodarką na wszystkich poziomach [10]. Potwierdzeniem wyłączności funkcji księgowych, analitycznych i kontrolnych zarządzania jest opinia autorytatywnego naukowca i praktyka nowoczesnego zarządzania P.F. Drucker (amerykański naukowiec, ekonomista), który, zwracając uwagę na znaczenie wiarygodnej bazy informacyjnej dla zarządzania przedsiębiorstwem, wyraził następującą opinię: «Nie można zarządzać tym, czego nie można zmierzyć» [17].

W ostatnich latach odbyły się różne dyskusje na temat przyszłości zawodu księgowego i analitycznego, opinie poszczególnych uczestników bardzo dalekie od praktyki, sprowadzają się do tego, że nie ma ten zawód przyszłości. Wraz z przyjęciem Strategii Rozwoju staje się oczywiste, że jednym z głównych zadań w jej realizacji jest właśnie cyfryzacja gospodarki, do której bezpośrednio zwracają się przedstawiciele różnych zawodów, w tym, a być może przede wszystkim specjaliści z zakresu rachunkowości i analizy.

Na poparcie tego należy zacytować termin «gospodarka cyfrowa» sformułowany w Koncepcji: «gospodarka cyfrowa oznacza działalność, w której głównymi środkami (czynnikami) produkcji są dane cyfrowe (elektroniczne, wirtualne), zarówno liczbowe, jak i tekstowe. Gospodarka cyfrowa opiera się na informacji i komunikacji oraz technologii cyfrowej, których szybki rozwój i rozpowszechnienie już wpływa na tradycyjną gospodarkę (fizyczno-analogową), przekształcając ją z gospodarki zużywającej zasoby w gospodarkę tworzącą zasoby. Dane są kluczowym zasobem gospodarki cyfrowej, są generowane i zapewniają komunikację elektroniczną ze względu na działanie elektronicznych urządzeń cyfrowych, narzędzi i systemów» [7].

W odniesieniu do działalności zawodowej księgowych i analitycznych, możliwe jest wyjaśnienie pojęcia gospodarki cyfrowej na poziomie podmiotów gospodarczych, uznając ją jako systemu digitalizacji, kodowania i zamawiania zrealizowanych i planowanych działań prowadzonych przez podmioty wewnętrzne i zewnętrzne w stosunku do działalności gospodarczej organizacji (przedsiębiorstwa), o wysokiej jakości informacyjnej i analitycznego wsparcia wszystkich funkcji zarządzania mających na celu osiągnięcie optymalnego poziomu efektywności swoich działań.

Gospodarka cyfrowa powinna się przede wszystkim rozwijać dzięki aktywizacji innowacyjnego kierunku, rozwojowi, wdrażaniu i komercjalizacji innowacyjnych produktów. Obecnie szeroko stosowane są różne wskaźniki oceny skuteczności poszczególnych obszarów innowacji. Jednym z takich wskaźników jest Globalny Indeks Innowacji, opracowany przez Światową Organizację Własności Intelektualnej (SOWI), który jest obliczany na podstawie oceny działalności innowacyjnej w gospodarkach 129 krajów. Aby zmierzyć rating, oblicza się 80 wskaźników, obejmujących w największym stopniu innowacje, w tym klimat gospodarczy, społeczny i polityczny w kraju, poziom edukacji, infrastrukturę i złożoność prowadzenia działalności gospodarczej. Według tej oceny za 2019 r. (Global Innovation Index 2019), Szwajcaria jest uznawana za naj-

bardziej innowacyjny kraj, a następnie Stany Zjednoczone, Holandia i Wielka Brytania. Ukraina zajmuje 47 miejsce. W 2018 roku zajmowała 43 pozycję. Według tej samej oceny Ukraina w 2019 r. zajmuje 32 miejsce wśród 39 krajów w Europie [16]. Litwa znajduje się w światowym rankingu 2019 r. – 38 miejsce. Łotwa – 34 miejsce, Estonia – 24 miejsce.

Globalny Indeks Innowacji jasno określa mocne i słabe strony warunków, w taki czy inny sposób wpływający na działalność innowacyjną w kraju, odzwierciedla najważniejsze parametry innowacyjnego rozwoju, na które istotny wpływ ma poziom upowszechniania wiedzy, rozwój sfery edukacyjnej, aktywność badań naukowych, kapitał ludzki. Jeśli w naszym kraju nie ma problemów z potencjałem naukowym i edukacyjnym, wówczas słabości w dziedzinie innowacyjnej przedsiębiorczości, szczególnie w zakresie inwestowania w innowacyjne działania, są oczywiste.

W ostatnim dziesięcioleciu nasze państwo podejmowało próby aktywizacji innowacyjnego kierunku rozwoju gospodarczego starało się zintensyfikować innowacyjny kierunek rozwoju gospodarczego, jednak w celu przyciągnięcia wystarczających inwestycji w tym obszarze potrzebne są realistyczne argumenty dotyczące korzyści ekonomicznych udziału kapitału w opracowywaniu i wdrażaniu innowacji. Według Państwowej Służby Statystycznej Ukrainy poziom innowacyjnej działalności organizacji w kraju w ostatnich latach ma tendencję do zmniejszania się. Jeśli więc w 2018 r. udział przedsiębiorstw, które wdrożyły innowacje, wyniósł 15,6%, następnie w 2019 r. liczba ta spadła do 13,8% [4].

Za mało aktywności organizacji przy wdrażaniu innowacji wiąże się z dużym stopniem niepewności zwrotu z inwestycji i znacznym ryzykiem straty finansowej. Brak informacji opartej na dowodach i wsparcia metodycznego do przewidywania skuteczności innowacyjnych projektów znacznie hamuje napływ zasobów i kapitału do sfery wysokiego ryzyka.

Według prawa Ukrainy «O priorytetowych kierunkach działalności innowacyjnej na Ukrainie», przyjętym w 2012 r. określono kurs innowacyjnego rozwoju kraju obejmującego wiele dziedzin działalności, zarejestrowane środki w celu wspierania małych innowacyjnych przedsiębiorstw, form promocji młodych naukowców i wynalazców [5]. Wzgodnie z opublikowanym w 2018 r. dokumentem – «Oslo Manual» (Zalecenia dotyczące gromadzenia i analizy danych dotyczących innowacji przygotowany przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OWGR) oraz Eurostatu, są w ciągłym procesie doskonalenia) [19], zostały opracowane nowe formy sprawozdawczości statystycznej na temat innowacji, zbliżone do międzynarodowych standardów pomiaru działalności innowacyjnej. Pomimo działań podjętych przez nasze państwo w celu zintensyfikowania innowacji, jak dotąd nie zaobserwowano żadnej poprawy.

Działalność innowacyjna oznacza wykorzystanie unikalnych zasobów i ocenę ich skuteczności, oprócz «wykonalności finansowej należy wziąć pod uwagę podstawową nowość, patent i licencjonowaną czystość wykonalności, priorytet innowacji, oraz konkurencyjność wprowadzanych innowacji» [17]. Na początku XX wieku klasyk analizy ekonomicznej J. Schumpeter zidentyfikował pięć typowych zmian w przedsiębiorstwie, które są oznakami innowacyjnego kierunku rozwoju [13], a jego koncepcja stanowiła podstawę «Oslo Manual» [19]:

- wykorzystanie nowego sprzętu, nowych procesów technologicznych lub nowych rynków wsparcia produkcji;
- wprowadzenie produktów o nowych właściwościach;
- wykorzystanie nowych surowców;
- zmiany w organizacji produkcji i jej logistyce;
- pojawienie się nowych rynków.

J. Schumpeter przedstawił koncepcję ekonomiczną «*innowacja*» i zdefiniował ją jako «*nową kombinację czynników produkcji połączonych przez ducha przedsiębiorczości*» [13]. Według J. Schumpetera to innowacje napędzają gospodarkę do przodu, na ich podstawie powstają zasadniczo nowe produkty, technologie, metody produkcji, marketing i organizacja miejsc pracy, które nie mają odpowiedników.

Należy zauważyć, że analiza ekonomiczna, na długo przed przyjęciem przez kierownictwo kraju innowacyjnej strategii i programu gospodarki cyfrowej, została uzupełniona o nowe rodzaje, metody i środki do realizacji pilnych zadań związanych z innowacyjnym kierunkiem rozwoju gospodarczego.

Innowacyjna analiza ekonomiczna, wymagana na początkowym, późniejszym i końcowym etapie cyklu procesu innowacji, przyczynia się do formowania celów innowacji, opracowywanie i monitorowanie wysokiej jakości wdrażania innowacyjnej strategii, pozwala połączyć wszystkie niezbędne informacje cyfrowe w jednym obwodzie.

Integracja innowacyjnej analizy ekonomicznej z ogólnym systemem zarządzania innowacjami pozwala nam dostarczać zarządowni firmy niezbędnych informacji o jakości, których głównymi wymaganiami są obiektywność, jedność, wydajność, racjonalność.

Utworzenie nowego kierunku analizy ekonomicznej (*innowacji*) polega na stworzeniu określonych atrybutów naukowych, definicji podstawowych pojęć określających obwód przedmiotu, celów, obiektów i metod badawczych.

Przed wszystkim warto zdefiniować najbardziej innowacyjną analizę ekonomiczną: innowacyjna analiza ekonomiczna jest funkcją zarządzania, która kształtuje dla użytkowników wewnętrznych i zewnętrznych sformalizowany systemowy pogląd na strategiczne i bieżące parametry finansowe, ekonomiczne i inne działalności innowacyjnej podmiotów gospodarczych, przyczyniając się do wzrostu konkurencyjności i maksymalizacji wartości rynkowej innowacyjnej firmy.

Problem podejmowania decyzji w zakresie zarządzania innowacjami jest jednym z głównych problemów współczesnej teorii i praktyki zarządzania. Innowacyjna analiza ekonomiczna w dużym stopniu pozwala zminimalizować poziom niepewności, przyczyniając się do stworzenia wysokiej jakości wsparcia informacyjnego wykorzystującego nie tylko dane ilościowe, ale także wskaźniki jakościowe, potwierdzające referencyjne cechy kontrolowanych wskaźników działalności innowacyjnej i jej skuteczności.

Cechą systemu informacyjno-analitycznego do zarządzania działalnością innowacyjną jest wykorzystanie całego kompleksu metod: tradycyjnych metod statystycznych, ekonomiczno-matematycznych i specyficznych metod prognozowania parametrów skuteczności działalności innowacyjnej. Ponadto system metod i technik analizy innowacyjnej znacznie różni się od tradycyjnych narzędzi analizy ekonomicznej, ponieważ w większości przypadków obiekt zarządzania jest unikalny w swoim rodzaju, a przedmiot innowacyjnego projektu z reguły nie ma odpowiedników. Dlatego też, jeśli chodzi o stosowanie metod

analizy, na pierwszy plan wysuwane jakościowe, oparte na ocenach ekspertów, które należy przekształcić w mierniki ilościowe w celu uzyskania danych parametrycznych i włączenia ich do ogólnego systemu cyfrowej identyfikacji obiektów, procesów, czynników i konsekwencji ich wpływu na poziom skuteczność innowacji.

Klasyczne metody analizy ekonomicznej w analizie innowacyjnej są uzupełnione takimi jak symulacja, drzewo decyzyjne, analiza wrażliwości, metoda skupień, metoda zbiorów rozmytych, metoda równoważna, metoda scenariuszowa, metody regresji korelacji i dyspersji, metody probabilistyczne, metoda analogowa, analiza SWOT, analiza PEST, analiza SNW, analiza R, metody heurystyczne itp.

Wyzwaniem związanym z innowacyjną analizą ekonomiczną jest stworzenie systemu wskaźników i parametrów osiągniętego i przyszłego charakteru wpływu czynników wewnętrznych i zewnętrznych na skuteczność działań innowacyjnych. W tym względzie szczególną uwagę należy zwrócić na proces potwierdzania referencyjnych cech porównawczych, który często staje się nierozwiązywalnym problemem ze względu na brak analogów innowacyjnych produktów będących przedmiotem innowacyjnych projektów.

Innowacyjna analiza ekonomiczna polega na stworzeniu całkowicie nowego modelu informacyjnego z wykorzystaniem nowoczesnych technicznych i technologicznych środków gromadzenia i przetwarzania danych, których funkcjonowanie powinno opierać się na zasadzie «*łączności*». Realizacja zasady łączności w praktyce zarządzania przepływem informacji jest niezwykle trudne, ponieważ zakłada zasadniczo inną podstawę metodologiczną, na której obecnie opierają się systemy informacyjne obsługujące biznes. Wdrożenie systemu zarządzania informacją oparte na zasadzie łączności ma kilka zalet, które pozwalają:

- połączyć wszystkie funkcje zarządzania przedsiębiorstwem w jeden obwód kaskady informacyjnej;
- niezwłocznie otrzymywać informacje sprawozdawcze dla kierownictwa na dowolnym poziomie z niezbędnym stopniem periodyzacji, szczegółowości, agregacji;
- prowadzić codzienny monitoring wdrażania niezbędnych wskaźników biznesplanu i zgodności z wewnętrznymi standardami z danym poziomem szczegółowości w kontekście funkcji zarządzania, procesów biznesowych, z dekodowaniem nie tylko odchyleń, ale także mierzenie wpływu czynników na skuteczne wskaźniki oceny;
- uzasadnić system wewnętrznych przepisów i standardów dotyczących wykorzystania wszystkich zasobów przedsiębiorstwa do tworzenia realistycznych, strategicznych, bieżących, operacyjnych budżetów ze wzajemnie powiązanymi wskaźnikami;
- dokonać szybkiej korekty wpływu podmiotów podsystemu zarządzającego (kierowników i menedżerów) na obiekty podsystemu zarządzanego itp.

Wnioski i perspektywy dalszych badań w tym kierunku. Badanie innowacyjnych procesów na Ukrainie i za granicą wykazało, że ich aktywacja zależy w dużej mierze od możliwości opracowania i wdrożenia narzędzi metodologicznych dla systemu wysokiej jakości informacji i wsparcia analitycznego dla funkcji kierowniczych na wszystkich etapach innowacyjnego procesu. Innowacyjna analiza ekonomiczna jako nowy kierunek rozwoju nauki i praktyki przyczynia się do stworzenia podstawy metodologicznej do utworzenia kompleksu informacyjno-analitycznego zapewniającego skuteczne zarządzanie działaniami innowacyjnymi.

ЛІТЕРАТУРА

REFERENCES

1. Баканов М. И., Мельник М. В., Шеремет А. Д. Теория экономического анализа. Москва : Финансы и статистика, 2005. 536 с.
2. Барнгольц С. Б. Экономический анализ хозяйственной деятельности на современном этапе развития. Москва : Финансы и статистика, 1984. 214 с.
3. Вейцман Н. Р. Анализ хозяйственной деятельности предприятия по данным учета. Москва : В/О Союзоргучет, 1938. 228 с.
4. Впровадження інновацій на промислових підприємствах. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/ni/vpr_ipp/vpr_ipp_u.htm
5. Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні” від 8 вересня 2011 року № 3715-VI, Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
6. Калайтан Т. В. Організація обліку та аналізу фінансових результатів за центрами відповідальності в умовах трансфертного ціноутворення. *Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна*. 2015. Вип. 47. С. 47–53.
7. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. Схвалена розпорядженням КМУ від 17 січня 2018 р. № 67-р, Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>
8. Рикардо Д. Начала политической экономии и налогового обложения. Москва : ЭКСМО, 2016. 960 с.
9. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. Москва : ЭКСМО, 2007. 960 с.
10. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні. Схвалена розпорядженням КМУ від 15 травня 2013 р. № 386-р, Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>
11. Шоломович И. А. Анализ хозяйственной деятельности промышленного предприятия. Москва : Госфиниздат, 1949. 200 с.
12. Шумпетер Й. А. История экономического анализа. В 3 т. Санкт-Петербург : Экономическая школа, 2004. 1670 с.
13. Шумпетер Й. Теория экономического развития. Москва : Прогресс, 1982. 455 с.
14. Шурпенкова Р. К. Організація аналізу інвестиційної діяльності на підприємстві та критерії прийняття рішень. *Вісник Української академії банківської справи НБУ. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України*. 2014. Вип. 38. С. 298–305.
15. Шурпенкова Р. К. Організація економічного аналізу на підприємстві. *Вісник Української академії банківської справи НБУ. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України*. 2009. Вип. 25. С. 150–157.
16. Global Innovation Index 2019. World Intellectual Property Organization. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019/ua.pdf
17. Drucker P. Management: Tasks, Responsibilities, Practices, Truman Talley Books / E.P. Dutton. 1986, p. 553.
18. Features and scope of application of the ABC analysis in the controlling system of restaurant industry / T. V. Kalaitan, S. V. Cherkasova, O. O. Druhov, N. B. Yaroshevych // *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. Vol. 4. № 31. P. 196–207.
19. Oslo Manual 2018. Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, 4th Edition, OECD / EUROPEAN UNION 2018. URL: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264304604-en.pdf?expires=1593253344&id=id&accname=guest&checksum=8C5F152BE73A0A58C54BD4EF751E6D2D>
1. Bakanov, M. Y., Mel'nyk, M. V. and Sheremet, A. D. (2005), *Teoriya ekonomycheskoho analiza*, Fynansy y statystyka, Moskva, 536 s.
2. Barnhol'ts, S. B. (1984), *Ekonomycheskyj analiz khoziajstvennoj deiatel'nosti na sovremennom etape razvytiya*, Fynansy y statystyka, Moskva, 214 s.
3. Vejtsman, N. R. (1938), *Analyz khoziajstvennoj deiatel'nosti predpriyatya po dannym ucheta*, V/O Soiu-zorhuchet, Moskva, 228 s.
4. Vprovadzhennia innovatsij na promyslovykh pid-priemstvakh. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy: veb-sajt, available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/ni/vpr_ipp/vpr_ipp_u.htm
5. Zakon Ukrainy “Pro priorytetni napriamy innovatsijnoi diial'nosti v Ukraini” vid 8 veresnia 2011 roku № 3715-VI, Verkhovna Rada Ukrainy: veb-sajt, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>.
6. Kalajtan, T. V. (2015), *Orhanizatsiia obliku ta analizu finansovykh rezul'tativ za tsentramy vidpovidal'nosti v umovakh transfertnoho tsinoutvorennia*, *Visnyk L'vivs'koi komert-sijnoi akademii*. Serii ekonomichna, vyp. 47, s. 47–53.
7. Kontsepsiia rozvytku tsyfrovoi ekonomiky ta suspil'stva Ukrainy na 2018-2020 roky. Skhvalena rozporiadzhenniam KMU vid 17 sichnia 2018 r. № 67-r, Verkhovna Rada Ukrainy: veb-sajt, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>
8. Rykardo, D. (2016), *Nachala polytycheskoj ekonomy y nalohovoho oblozhenyia*, EKSMO, Moskva, 960 s.
9. Smyt A. (2007), *Yssledovanye o pryrode y pry-chynakh bohats'tva narodov*, EKSMO, Moskva, 960 s.
10. Stratehiia rozvytku informatsijnogo suspil'stva v Ukraini. Skhvalena rozporiadzhenniam KMU vid 15 travnia 2013 r. № 386-r, Verkhovna Rada Ukrainy: veb-sajt, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>
11. Sholomovych, Y. A. (1949), *Analyz khoziajstvennoj deiatel'nosti promyshlennoho predpriyatya*, Hosfynyzdat, Moskva, 200 s.
12. Shumpeter, J. A. (2004), *Ystoriya ekonomycheskoho analiza*, v 3 t., *Ekonomycheskaia shkola*, Sankt-Peterburg, 1670 s.
13. Shumpeter, J. (1982), *Teoriya ekonomycheskoho razvytiya*, Prohress, Moskva, 455 s.
14. Shurpenkova, R. K. (2014), *Orhanizatsiia analizu investytsijnoi diial'nosti na pidpriemstvi ta kryterii pryjniattia rishen'*, *Visnyk Ukrain's'koi akademii bankiv's'koi spravy NBU*. Problemy i perspektyvy rozvytku bankiv's'koi systemy Ukrainy, vyp. 38, s. 298–305.
15. Shurpenkova, R. K. (2009), *Orhanizatsiia ekonomich-noho analizu na pidpriemstvi*, *Visnyk Ukrain's'koi akademii bankiv's'koi spravy NBU*. Problemy i perspektyvy rozvytku bankiv's'koi systemy Ukrainy, vyp. 25, s. 150–157.
16. Global Innovation Index 2019. World Intellectual Property Organization: veb-sajt, available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019/ua.pdf
17. Drucker P. (1986), *Management: Tasks, Responsibilities, Practices*, Truman Talley Books, E.P. Dutton, p. 553.
18. Kalaitan, T. V., Cherkasova, S. V., Druhov, O. O. and Yaroshevych, N. B. (2019), *Features and scope of application of the ABC analysis in the controlling system of restaurant industry*, *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, vol. 4, № 31, p. 196–207.
19. Oslo Manual 2018. Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, 4th Edition, OECD / EUROPEAN UNION 2018, available at: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264304604-en.pdf?expires=1593253344&id=id&accname=guest&checksum=8C5F152BE73A0A58C54BD4EF751E6D2D>

Стаття надійшла до редакції 3 травня 2020 р.